

PARIS

LISSABON
SLAV

20. VYROČIA
NOVEHO VITAZSTVA
PRACUJUCICH

20. VYROČIA
FEBRUAROVÉHO VITAZ
PRACUJUCICH

PROGRAM OSĽAV
20. februára 1968 o 14 hodine
Spoločnej tabuľke na budove KŠDIE 13
Manifestácie pracujúcich vo februári 1968

PROGRAM OSĽAV
21. februára 1968 o 14 hodine
Detailné pamätnej tabuľke na budove KŠDIE
na pracov. manifestácie pracujúcich vo februári

27. februára 1968 o 14 hodine
KONKRETIZÁCIA VÝSKUMU A PRACUJUCICH
na námestí SAV
Manifestácia jednoty IAN, armády a SNB prepochoduje
ulicami mesta

PRAGUE

BOLOGNA

M DÝ
Pravý prameň
Dnesok 29. februára 1968
Zaujímavé o 17.45 hodine

Tvorivá skupina
intergenerácií

VIŠŤA OSVĚTA UKRAJINY U KONTEKSTI INTEGRACII DO EVROPEJSKOGO OSVĚTNYHOGO PROSTORA

IV (64) том

Новітні засоби навчання і виховання: проблеми
впровадžення та стандартизації

**ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ
У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ
ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО
ПРОСТОРУ**

відповідальний редактор випуску:

Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор

Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" – Додаток 1 до Вип. 36, Том IV (64) : Тематичний випуск "Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору". – К.: Гнозис, 2015. – 586 с.

Humanitarian Bulletin SU "Pereyaslav-Khmel'nitsky Pedagogical University by H.Skovoroda" – Supplement 1 to Vol. 36, Volume IV (64): Thematic Issue "Higher Education in Ukraine in the context of integration into the European educational space." – K.: Gnosis, 2015. – 586 p.

Збірник затверджено постановою Президії ВАК України
з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,
з педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

У тематичному випуску вміщені наукові статті фахівців з питань вищої освіти, присвячені актуальній проблемі входження України до європейського освітнього простору. Перспективи євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти, вимоги Болонського процесу та питання готовності України відповісти цим вимогам, моніторинг якості освіти, стандарти європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою України сьогодні - ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги також питання управління якістю освіти, перспективи запровадження механізмів сучасного освітнього менеджменту, а також - умови й напрями оптимізації та розвитку вищої освіти України в сучасних умовах. Для фахівців-освітян, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-18-7

ISBN 978-617-7380-05-3

- © Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди, 2015 р.
- © Східно-Європейський Інститут Психології, 2015 р.
- © Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренінг", 2015 р.
- © Видавництво "Гнозис", 2015 р.
- © Видавництво «Друкарський двір Олега Федорова», 2015 р.

HIGHER EDUCATION OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF INTEGRATION TO EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE

BBK 74.58

G 94

The journal of humanities of the SHEE «Pereyaslav-Khmelnytskyi State Pedagogical University named after Hryhorii Skovoroda»: collection of scientific works. - Pereyaslav-Khmelnytskyi, 2015. Ed. 36. - 303 p.

Collection of scientific works was founded in 2000.

Founders:

Pereyaslav-Khmelnytskyi State Pedagogical University named after Hryhorii Skovoroda

State registration certificate KB №16427-4899p from April 20. 01. 2010.

The collection was approved by resolution of the presidium of HAC of Ukraine in psychological and philosophic sciences from 14.04.2010 №1-05/3, pedagogical sciences from 06.10.2010 №3-05/6.

CHIEF EDITOR:

KOTSUR V. P., Doctor of History, Professor, Member of the NAPS of Ukraine.

EDITORIAL BOARD:

PEDAGOGY: VASHULENKO M. S., Doctor of Pedagogy, Professor, Member of the NAPS of Ukraine; VOLKOV L. V., Doctor of Pedagogy, Professor; DOBROSKOK I. I., Doctor of Pedagogy, Professor; NIKITCHYNA S.O., Doctor of Pedagogy, Professor; TOKMAN H. L., Doctor of Pedagogy, Professor; SHAPRAN O. I., Doctor of Pedagogy, Professor.

PSYCHOLOGY: BULAKH I. S., Doctor of Psychology, Professor; KORNIYAKA O. M., Doctor of Psychology, Professor; KALMYKOVA L. O., Doctor of Psychology, Professor; KUZMENKO V. U., Doctor of Psychology, Professor; MANOHA I. P., Doctor of Psychology, Professor; TATENKO V. A., Doctor of Psychology, Professor, Associate Member of the NAPS of Ukraine.

PHILOSOPHY: ANDRUSCHENKO V. P., Doctor of Philosophy, Professor, Member of the NAPS of Ukraine, Member of the National Academy of Sciences of Ukraine; BAZALUK O. O., Doctor of Philosophy, Associate Professor; KINTSANS V. P., Doctor of Philosophy, Professor of the University of Latvia (Latvia); KOTSUR N. I., Doctor of History, Professor; RYK S. M., Ph. D., Associate Professor (Deputy Editor); STADNYK M. M., Doctor of Philosophy, Professor; STOJNIY I. P., Doctor of Philosophy, Professor; YAROSHOVETS V.I., Doctor of Philosophy, Professor; KOZHUKHOVSKA L. P., Ph. D. of Pedagogy, Associate Professor (Executive Secretary).

REVIEWERS: Levshin M. M., Ph.D. of Pedagogy, Professor; Tkachuk T. A., Doctor of Psychology, Professor; Marchenko O. V., Doctor of Philosophy, Professor.

Recommended by the Academic Council of the SHEE «Pereyaslav-Khmelnytskyi State Pedagogical University named after Hryhorii Skovoroda» (proceedings № 7 from March 15, 2015)

AUTHORS ARE RESPONSIBLE FOR THE CONTENT, AUTHOR'S POSITION, ACCURACY OF FACTS AND QUOTES SET OUT IN THE ARTICLE.

ISBN 978-617-7009-28-2
ISSN 2308-5126

PEREYASLAV-KHMELNYTSKYI SPU
NAMED AFTER HRYHORII SKOVORODA. 2015

ТЕМАТИЧНИЙ ВИПУСК

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Додаток 1 до Вип. 36, том IV (64), 2015 р.

Тематичні рубрики випуску:

Болонський процес і перспективи розвитку вищої освіти в Україні, Європі та світі

Управління якістю освіти: стандартизація та інноваційність

Моніторинг якості освіти: засоби, технології та перспективи

Сучасний освітній менеджмент: економічні, організаційні та психологічні засоби реалізації в Україні, Європі та світі

Філософія та психологія освіти

Новітні засоби навчання: проблеми впровадження та стандартизації

Послідовність загальної середньої та вищої освіти як європейський стандарт

Психолого-педагогічні та організаційні умови запровадження європейських стандартів вищої освіти в Україні

Освіта. Культура. Глобалізація: виклики сьогодення

ЗМІСТ

Новітні засоби навчання: проблеми впровадження та стандартизації

АЛЕКСАНДРОВА К. В., СІНЧЕНКО Д. М., ЛЕВІЧ С. В., МАКОЇД О. Б., Використання інформаційних технологій у викладанні дисципліни «Біологічна хімія» на фармацевтичних факультетах Запорізького державного медичного університету.	8
АНТУРЕНКО L., Analysis of the motivation methods to improve first-year medical and second-year pharmaceutical faculties students' studying	11
АРИСТОВА Н.О., Переваги і перспективи впровадження відкритих освітніх електронних ресурсів у процес професійної підготовки майбутніх фізіологів.	14
АРТЬОМЕНКО В.В., ЄЛЬЧАНІНОВА С.І., СЕМЧЕНКО С.С., ЄГОРЕНКО О.С., НОВІКОВ Д.А., НОСЕНКО В.М., Роль психологічних тренінгів у симуляційному навчанні	17
БАЛАЛАЄВА О. Ю., Негативні аспекти електронних засобів навчання	40
БОРДЮГ Н.С., Добір технічних засобів навчання курсу «Моніторинг довкілля» для підготовки майбутніх екологів.	40
БОТУЗОВА Ю., Деякі аспекти викладання теми «Стійкість розв'язків систем диференціальних рівнянь» з використанням математичного пакету Maple	60
БУСЛЕНКО О.М., Використання новітніх технологій у процесі підготовки майбутніх фахівців з дизайну у ВНЗ	71
ВАСИЛЕНКО О.В., Застосування інноваційних технологій та методів навчання при підготовці фахівців до реінжинірингу бізнес-процесів закладів ресторанного господарства	79
ВАСИЛЬЄВА-ХАЛАТНИКОВА М. О., Особливості підготовки та проведення семінарського заняття як шлях професійного удосконалення викладача вищої школи.	89
ВІЗІР І. В., Застосування кейс-методу у процесі вивчення нервових хвороб	98
ВРУБЛЕВСЬКА С.В., Інтерактивні технології у системі навчання іноземних студентів на кафедрі госпітальної педіатрії.	107

ГАНУСОВСЬКА І. В., Проблеми вибору освітніх технологій.	115
ГАУРЯК О.Д., Руханка, гра та заняття спортом як провідні засоби фізичного виховання дітей і молоді у педагогічній системі г. ващенка	122
ГЕЙЛИК А. В., Деякі кореляційно-регресійні моделі оптимізаційних задач	133
ГЕЙЧЕНКО К. І., Основные признаки коммуникативности иноязычных упражнений.	142
ГОНЧАРУК В. А., Підготовка майбутнього вчителя до застосування інтерактивних технологій навчання на уроках українського народознавства	150
ГРИБ'ЮК О.О., Когнітивна теорія комп'ютерно орієнтованої системи навчання природничо-математичних дисциплін та взаємозв'язки вербальної і візуальної компонент	158
ГРИЦЕНКО Н. Л., Кейс-метод як форма інтерактивного навчання при вивченні фізико-технічних відкриттів в курсі медичної та біологічної фізики	175
ГУСЛЕНКО І.Ю., Використання методу «case study» у навчанні іноземних мов для активізації пізнавальної професійно-спрямованої діяльності студентів	182
ДОВБНЯ С., Трансформації програмово-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку (друга половина ХХ – початок ХХІ століття)	189
ДРОЗДОВИЧ Н. Ю., Використання рольової гри при викладанні англійської мови професійного спрямування	203
ДРУЖИНИНА І.А., Роль соціально-психологічного тренінгу в процесі формування професійної ідентичності майбутніх психологів	212
ЖАРОВА О. В., Застосування інформаційних технологій у вивченні дисциплін циклу математичної, природничо-наукової підготовки у студентів-радіотехніків	220
ZEMLIANSKA N., Application of blended learning in teaching foreign languages at high school. .	228
КОЛОМІЄЦЬ Т.В., Дидактичні принципи використання інформаційно- комунікаційних технологій (ІКТ) у процесі викладання гуманітарних дисциплін на фармацевтичному факультеті Національного медичного університету імені О.О. Богомольця	237
КОНОНЕЦ Н. В., Інформаційна система «Електронні засоби навчання» як ефективний інструмент організації ресурсно-орієнтованого навчання студентів	245
КРИВОНОС О.М., Науково-дослідна робота в системі підготовки здобувача вищої освіти за напрямом підготовки 6.040302 «Інформатика*»	252
КРИВЦОВ В.В., КОЗЯР М.М., Застосування інтерактивних методів навчання при викладанні нарисної геометрії в умовах скорочення навчальних годин	261
ЛЕХНІЦЬКА С.І., Організаційні і методичні аспекти підвищення ефективності викладання дисципліни «Латинська мова і основи медичної термінології» студентам-іноземцям англійської форми навчання у вищих медичних закладах	272

ЛОБОДА В.В. , До питання формування ефективного інтернет-середовища для організації електронного навчання.	282
ЛОГВІНЕНКО В.Г. , Професійно-спрямоване засвоєння VBA excel студентами-тваринниками.	290
МАКСІМОВА Л., БИКОВА О. , Використання інформаційних технологій у початковій школі-важлива умова становлення нової системи освіти.	301
МАЛИХІН О. В. , Консультування як метод і консультація як форма організації навчання на дослідній основі у вищій школі.	310
МАТІЙЧУК К.Д. , Підготовка студентів факультету комп'ютерних систем і технологій до самостійної роботи з англійської мови в умовах запровадження європейських стандартів вищої освіти в Україні.	318
МИРОШНИЧЕНКО О.А. , Сучасні підходи комунікативно-орієнтованого навчання інтенсивної методики вивчення англійської мови в навчальних закладах.	328
МУЛІНА Н.І. , Використання технологій WEB 2.0 в курсі дистанційного навчання англійської мови.	339
NIZHEGORODTSEV V. O., SVYRYDENKO V. Y. , Media of business processes optimization with the ERP-system «galaxy» in training specialists of financial and economic profile.	350
ОНІЩЕНКО Т. Є., РЯБОКОНЬ О. В. , Когнітивні освітні технології в організації навчального процесу.	359
ПАУСТОВСЬКА М. В. , Аналіз і оцінка результатів експериментального навчання майбутніх учителів німецької мови творчого монологу засобами театральної педагогіки.	367
ПІНСЬКА О.Л. , Особистісно орієнтоване навчання як новітня педагогічна технологія.	375
ПЛАХОТНЮК Н.П. , Навчально-ігрове проектування у навчанні англомовного професійно орієнтованого спілкування студентів-журналістів.	383
ПОДКОРИТОВА Л. О. , Тренінгове заняття «любов як самопізнання» як засіб сприяння самопізнанню особистості.	393
ПРОКОПЧУК О.І. , Використання мобільних технологій в дистанційному навчанні.	400
ПУЗИРЬОВ В.Є. , Новації у викладанні вищої математики: застосування інформаційно-комунікаційних технологій.	414
САДОМОВ А.С. , Застосування методу мозкового штурму при викладанні дисципліни «Внутрішня медицина» студентам 5 курсу.	422
СИВОЛАП В.В., ЛИХАСЕНКО І.В., АВРАМЕНКО Н.Ф., ОЛІЙНИК О.І., ПОЛІВОДА С.В. , Впровадження інформаційних технологій у навчальний процес на кафедрі пропедевтики внутрішніх хвороб.	433

СОЛОМАХА А. В. , До питання гейміфікації навчання іноземних мов.	440
ТАРАН Н.Ю., КОСИК О.І., ПАНЮТА О.О., ВОЙЦЕХІВСЬКА О.В., СМОЛЯ А.Л., СМІРНОВ О.Є. , Інноваційні підходи до викладання фізіології рослин у світлі сучасної європейської освіти.	448
ТИМЧУК І. М. , Структура гуманістично спрямованої особистості майбутнього фахівця-еколога.	457
ТИТАРЕНКО Н.Є., РАК Л. О. , Методика викладання теми «Поверхні II порядку» в курсі аналітичної геометрії.	472
ТКАЧУК Т.Л. , Особливості застосування тренінгу в роботі викладача вищої школи.	481
УСАЧОВА О.В. , Роль інформаційної складової при викладанні дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби».	490
ЧХАЛО О.М. , Методика викладання аналітичної хімії на фармацевтичному факультеті з використанням інформаційних технологій.	499
ШАЛОВА Н.С. , Використання критичного мислення для навчання аудіюванню на заняттях з англійської мови у технічному вузі.	507
ШЕВЧЕНКО О. П. , Педагогічна рефлексія як основа змісту навчання викладачів ВНЗ іноземній мові з використанням кейс-методу.	515
ШЕВЧУК С. В. , Використання проектного методу для розвитку творчих здібностей студентів-видавців.	525
ШЕНДЕРУК О. , Інновації в системі сучасної вітчизняної вищої освіти.	533
ШЕПЕЛЕНКО Т.Л. , Ігрові технології навчання в підготовці студентів економічного вищого навчального закладу до професійної діяльності.	543
ШМІДТ В.В. , Проблеми та переваги побудови відкритого інформаційно-освітнього веб-орієнтованого середовища.	550
ЮНЧИК В.Л. , Модель змішаного навчання математики з використанням системи Geogebra.	559
ЯЩИШИНА Ю. , Впровадження інтерактивних методів навчання у процес професійної підготовки менеджерів.	568

CONTENT

Modern educational management: economic, organizational and psychological means implementation in Ukraine, Europe and the world

K. V. ALEKSANDROVA, D. M. SINCHENKO, S. V. LEVICH, O. B. MAKOYD. Use of information technology in teaching of "biological chemistry" on the pharmaceutical department of Zaporizhzhya State Medical University.	8
L. M. ANTYPENKO, Analysis of the motivation methods to improve first-year medical and second-year pharmaceutical faculties students' studying.	17
ARISTOVA N. O. National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Ukraine. Advantages and perspectives of implementing open electronic learning resources into the process of professional training of future philologists.	24
V. V. ARTYOMENKO, S. I. YELCHANINOVA, S. S. SEMCHENKO, O. S. YEHORENKO, D. A., NOVIKOV, V. M. NOSENKO. The role of psychological training in the simulation education.	32
O. Y. BALALAJEVA. Negative aspects of e-learning tools.	40
N. S. BORDYUG. Selection of the technical means of teaching "Environmental monitoring" course for future ecologists.	49
Y. V. BOTUZOVA. Some features of the teaching theme "The stability of solutions of differential equations" with the using mathematical package MAPLE.	59
O. M. BUSLENKO. Using the latest technology in the preparation of future specialists in design at University.	71
O. V. VASYLENKO. Implementation of innovation technologies and training practices while preparing specialists for re-engineering business processes of restaurant establishments.	79
M. A. VASYLIEVA-KHALATNYKOVA. Features preparation and holding of seminars as a way of professional development of high school teachers.	89
I. V. VIZIR, M. V. SIKORSKAYA. Application of case-method in the process of studying neurology.	98
S. V. VRUBLEVSKA. Interactive technologies in the training of foreign students at the Faculty Hospital of Pediatrics.	107

I. V. GANUSOVSKA. Highest vocational school № 25 Kyiv, Ukraine. The problems of choosing educational technologies.	115
E. D. HAURIAK. Ruhanka, games and sport as leading of physical education of children and youth in the educational system of H. Vashchenko.	122
A. V. GEILYK. Some correlation regression models of optimization tasks.	133
K. I. GEYCHENKO. The main features of foreign language communication exercises.	142
V. A. GONCHARUK. Preparing future teacher for using interactive technologies of teaching on ukrainian ethnology lessons.	150
O. O. HRYBUIK. Cognitive theory of computer oriented system training natural and mathematical sciences and implementation verbal and pictorial layout.	158
N. L. GRITSENKO. Case method as a form of interactive learning in the study of the physical and technical discoveries in the course of medical and biological physics.	175
I. YU. GUSLENKO. Case-study in foreign languages teaching for activation of students' cognitive and professionally oriented activity.	182
S. O. DOVBNYA, National Pedagogical University Dragomanov, Kyiv, Ukraine. Transformations of program and methodical materials of preschool-age children's play activity (these cond half of the XXth century – the beginning of the XXIst century).	189
N. YU. DROZDOVYCH. The use of case study in teaching english for professional purposes.	203
I. A. DRUZHYNINA. A role of the social psychological training in the process of forming of professional identity of future psychologists.	212
O. V. ZHAROVA. Application of information technologies in study of disciplines of cycle of mathematical, naturally scientific preparation at students of radiotricians.	220
N. ZEMLIANSKA. Application of blended learning in teaching foreign languages at high school.	228
T. V. KOLOMIETS. Didactic use of information and communication technologies (ICT) in teaching Humanities at the pharmaceutical Faculty of the national o.o. Bohomolets Medical University.	237
N. V. KONONETS. Information system "e-learning tools" as an effective tool for the Organization of resource-based learning students.	245
O. M. KRYVONOS. Research work in the System of Bachelors' Training with a Degree in 6.040302 Informatics.	252
V. V. KRIVTSOV, M. M. KOZYAR. Teaching descriptive geometry using interactive methods in terms of shortening academic hours.	261
S. I. LEHNITSKA. Organizational and methodical aspects of improving the efficiency of teaching "Latin language and the basics of medical terminology students foreign language teaching in higher medical schools.	272

V. V. LOBODA , Ivan Franko National University Of Lviv, Lviv, Ukraine. Revisiting the issue of forming effective web-based environment for e-learning.....	282
V.G. LOGVINENKO , The Sumy national agricultural University Sumy, Ukraine. The professionally-directed learning of VBA EXCEL for students of animal industry.....	290
L. MAKSIMOVA, E. BYKOVA . Use of information technology in elementary school is an important condition for the establishment of a new system of education.	301
O.V. MALIHIN . Counselling as a method and counseling as a form of training in research-based higher school.	310
K. D. MATIJCUK . Preparing students of the faculty of computer systems and technologies for individual work over professional English under European standards of higher education in Ukraine.	318
O. A. MYROSHNYCHENKO . Modern communicative-oriented approaches of intensive teaching methods of English language at schools.	328
N. I. MULINA . Using WIKI tool in a distance course of the english language (WEB 2.0 technologies).	339
V. O. NIZHEGORODTSEV, V. Y. SVYRYDENKO , Media of business processes optimization with the ERP-system «Galaxy» in training specialists of financial and economic profile.	350
T. E. ONISHCHENKO, O. V. RYABOKON , Cognitive educational technology in the educational process.	359
M. V. PAUSTOVSKA , Analysis and evaluation of the results of experimental teaching a creative narrative monologue to future german language teachers using drama techniques.	367
O. L. PINSKA . Individually oriented education as the latest pedagogical technology.	375
N. P. PLAKHOTNIUK . Educational playing projecting in teaching English professionally oriented communication to journalism students.....	383
L. O. PODKORYTOVA . The traininglesson "Love as a self-knowledge" like an assistance method for self-knowledge of a person.	393
O. I. PROKOPCHUK . mobile technologies for distance learning.	406
V. E. PUZYROV . Innovations in teaching higher mathematics: implementing of information and communications technology.	414
A. S. SADOMOV . Application of the method of brainstorming in the teaching of "Internal medicine" 5th year students.	422
V. V. SYVOLAP, I. V. LIKHASENKO, N. F. AVRAMENKO, O. I. OLEJNIK, S. V. POLYVODA . Implementation of information technologies in the educational process at the department of propedeutics of internal diseases.	432
A. V. SOLOMAKHA . On the question of gamification of foreign languages learning.....	440

TARAN N., KOSYK O., PANYUTA O., VOITSEKHIVSKA O., SMOLYA A., SMIRNOV O. , Innovative Approaches to Plant Physiology Teaching in the light of contemporary European education.	448
I. M. TYMCHUK . Structure of humane orientated personality of future specialist in ecology Summary.....	457
N. E. TITARENKO, L. A. RAK , Methods of teaching the topic "Surfaces of the second order" in the course of analytical geometry.	472
T. L. TKACHUK . Peculiarities of application of the training in the high school teaching.....	481
O.V. USACHOVA . Information componentrole in teaching of discipline "Children infection diseases".	490
O. N. CHKHALO . The methodology of teaching of analytical chemistry at pharmaceutical faculty with usage of information technologies.	499
N. S. SHALOVA . National Technical University of Ukraine "Kyiv Polytechnic Institute", Kyiv, Ukraine. Critical thinking application for teaching listening at English classes at the technical university.	507
O. P. SHEVCHENKO . Pedagogical reflexion as a basis for the content of university teachers' foreign language learning using case method.....	515
S.V. SHEVCHUK . Using project method for the development of creative abilities of students publishers.....	525
O. SHENDERUK . Innovations in the system of modern state high education.	533
T.L. SHEPELENKO . Game Technologies of Education in Preparing Students of Economic Higher Educational Institution for Professional Activity.	543
V. V. SHMIDT . Problems and advantages of open web-based information educational environment building.....	550
V. L. YUNCHYK . Model of blended learning of mathematics by means of GEOGEBRA.	559
J. YASCHISHINA . The introduction of interactive teaching methods in the training of managers.	568

Збірник НАУКОВИХ ПРАЦЬ засновано у 2000 році.

ЗАСНОВНИК:

Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №16427-4899Р від 20. 01. 2010 року.

Збірник затверджено постановою президії ВАК України

з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,

педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

В.П. Коцур, доктор історичних наук, професор, дійсний член НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ПЕДАГОГІКА: Вашуленко М.С., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України; Волков Л.В., доктор педагогічних наук, професор; Нікітічина С.О., доктор педагогічних наук, професор; Токмань Г.Л., доктор педагогічних наук, професор; Шапран О.І. доктор педагогічних наук, професор.; Коцур Н.І. доктор історичних наук, професор.

ПСИХОЛОГІЯ: Булах І.С., доктор психологічних наук, професор; Корніяка О.М., доктор психологічних наук, професор; Калмикова Л.О., доктор психологічних наук, професор; Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор; Татенко В.О., доктор психологічних наук, професор, член-Кореспондент НАПН України;

ФІЛОСОФІЯ: Андрущенко В.П., доктор філософських наук, професор, дійсний член НАПН України, член-кореспондент НАН України; Базалук О.О., доктор філософських наук, доцент; Рик С.М., кандидат філософських наук, доцент (заступник головного редактора); Стадник М.М., доктор філософських наук, професор; Стогній І.П., доктор філософських наук, професор, Ярошовець В.І., доктор філософських наук, професор; Кожуховська Л.П., кандидат педагогічних наук, доцент, Зеленко А.М. кандидат історичних наук (відповідальні секретарі).

Рекомендовано Вченою радою Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди (протокол № 7 від 15 березня 2015 р.)

За зміст, авторську позицію та достовірність наведених у статтях фактів, цитувань, відповідальність несуть автори.

© Переяслав-Хмельницький ДПУ
імені Григорія Сковороди, 2015

УДК 378-044.247(477:4)
ББК 74.58(4Укр)+74.58(4)
В 55

Рекомендовано Вченою радою
ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"
Протокол № 7 від 15 березня 2015 р.

Видання здійснено за сприяння Міжнародної Експертної Агенції
"Консалтинг і Тренінг" та Східно-Європейського Інституту Психології

Відповідальний редактор випуску:

Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор

Верстка та макетування:

Омелян О.А.

Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" – Додаток 1 до Вип. 36, Том IV (64) : Тематичний випуск "Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору". – К.: Гнозис, 2015. – 586 с.

Humanitarian Bulletin SU "Pereyaslav-Khmel'nitsky Pedagogical University by H.Skovoroda" – Supplement 1 to Vol. 36, Volume IV (64); Thematic Issue "Higher Education in Ukraine in the context of integration into the European educational space." – K.: Gnosis, 2015. – 586 p.

Збірник затверджено постановою Президії ВАК України
з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,
з педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

У тематичному випуску вміщені наукові статті фахівців з питань вищої освіти, присвячені актуальній проблемі входження України до європейського освітнього простору. Перспективи євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти, вимоги Болонського процесу та питання готовності України відповідати цим вимогам, моніторинг якості освіти, стандарти європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою України сьогодні – ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги також питання управління якістю освіти, перспективи запровадження механізмів сучасного освітнього менеджменту, а також – умови й напрями оптимізації та розвитку вищої освіти України в сучасних умовах. Для фахівців-освітян, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-18-7
ISBN 978-617-7380-05-3

© Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди, 2015 р.
© Східно-Європейський Інститут Психології, 2015 р.
© Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренінг", 2015 р.
© Видавництво "Гнозис", 2015 р.
© Видавництво «Друкарський двір Олега Фролова»

Збірник НАУКОВИХ ПРАЦЬ засновано у 2000 році.

ЗАСНОВНИК:

Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №16427-4899Р від 20. 01. 2010 року.

Збірник затверджено постановою президії ВАК України
з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,
педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

В.П. Коцур, доктор історичних наук, професор, дійсний член НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ПЕДАГОГІКА: Вашуленко М.С., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України; Волков Л.В., доктор педагогічних наук, професор; Нікітчина С.О., доктор педагогічних наук, професор; Токмань Г.Л., доктор педагогічних наук, професор; Шапран О.І. доктор педагогічних наук, професор.; Коцур Н.І. доктор історичних наук, професор.

ПСИХОЛОГІЯ: Булах І.С., доктор психологічних наук, професор; Корніяка О.М., доктор психологічних наук, професор; Калмикова Л.О., доктор психологічних наук, професор; Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор; Татенко В.О., доктор психологічних наук, професор, член-Кореспондент НАПН України;

ФІЛОСОФІЯ: Андрущенко В.П., доктор філософських наук, професор, дійсний член НАПН України, член-кореспондент НАН України; Базалук О.О., доктор філософських наук, доцент; Рик С.М., кандидат філософських наук, доцент (заступник головного редактора); Стадник М.М., доктор філософських наук, професор; Стогній І.П., доктор філософських наук, професор, Ярошовець В.І., доктор філософських наук, професор; Кожуховська Л.П., кандидат педагогічних наук, доцент, Зленко А.М. кандидат історичних наук (відповідальні секретарі).

Рекомендовано Вченою радою Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди (протокол № 7 від 15 березня 2015 р.)

За зміст, авторську позицію та достовірність наведених у статтях фактів, цитувань, відповідальність несуть автори.

© Переяслав-Хмельницький ДПУ
імені Григорія Сковороди, 2015

УДК 378-044.247(477:4)
ББК 74.58(4Укр)+74.58(4)
В 55

Рекомендовано Вченою радою
ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"
Протокол № 7 від 15 березня 2015 р.

Видання здійснено за сприяння Міжнародної Експертної Агенції
"Консалтинг і Тренінг" та Східно-Європейського Інституту Психології

Відповідальний редактор випуску:

Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор

Верстка та макетування:

Омелян О.А.

Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" – Додаток 1 до Вип. 36, Том IV (64) : Тематичний випуск "Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору". – К.: Гнозис, 2015. – 586 с.

Humanitarian Bulletin SU "Pereyaslav-Khmel'nitsky Pedagogical University by H.Skovoroda" – Supplement 1 to Vol. 36, Volume IV (64): Thematic Issue "Higher Education in Ukraine in the context of integration into the European educational space." – K.: Gnosis, 2015. – 586 p.

Збірник затверджено постановою Президії ВАК України
з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,
з педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

У тематичному випуску вміщені наукові статті фахівців з питань вищої освіти, присвячені актуальній проблемі входження України до європейського освітнього простору. Перспективи євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти, вимоги Болонського процесу та питання готовності України відповідати цим вимогам, моніторинг якості освіти, стандарти європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою України сьогодні – ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги також питання управління якістю освіти, перспективи запровадження механізмів сучасного освітнього менеджменту, а також – умови й напрями оптимізації та розвитку вищої освіти України в сучасних умовах. Для фахівців-освітян, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-18-7
ISBN 978-617-7380-05-3

© Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди, 2015 р.
© Східно-Європейський Інститут Психології, 2015 р.
© Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренінг", 2015 р.
© Видавництво "Гнозис", 2015 р.
© Видавництво «Друкарський двір Олега Федорова», 2015 р.

Видавець: ФО-П Федоров О. М.,
«Друкарський двір Олега Федорова»
Адреса: а/с 24, Київ-205, 04205, Україна,

е-mail: galaks-oleg@yandex.ru

тел. +38050-38097-33

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців,
вигоновлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 3668 від 14. 01. 2010 р.

Друк ТОВ «ІНОЗІС». Свідоцтво про внесення до Держ. реєстру від 27.10.2005 р. серія ДК № 2328.
Підписано до друку 15.03.2015 р. Формат 60x84 1/16. Папір офс № 1. Гарнітура Helios.
Ум. друк. арк. 36,62. Наклад 300 примірників. Зам. № № 1981/4.

ЛОГВІНЕНКО В.Г.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
кафедра кібернетики та інформатики,
Сумський національний аграрний
університет, Суми, Україна

ПРОФЕСІЙНО-СПРЯМОВАНЕ ЗАСВОЄННЯ VBA EXCEL СТУДЕНТАМИ-ТВАРИННИКАМИ

Статтю присвячено вивченню та засвоєнню мови VBA Excel студентами-тваринниками. Методика використовує професійно-спрямований підхід щодо комп'ютерної підготовки: розв'язання задач практичної діяльності за фахом. Автор пропонує блокове вивчення теоретичних основ мови VBA Excel та виконання практикуму за трьома структурами обробки даних: за лінійною структурою, за розгалуженою структурою, за циклічною структурою. У статті наводиться приклад створення макросу для обчислення значення собівартості одного центнера молока і собівартості однієї голови приплоду, що розраховується у молочному скотарстві. Запропонована методика дозволяє адекватно забезпечити якість процесу вивчення комп'ютерних дисциплін студентами-тваринниками.

Ключові слова: професійно-спрямована методика засвоєння мови VBA; Excel; макрос; блокове вивчення теоретичних основ; три структури обробки даних; студенти-тваринники.

Статья посвящена изучению и усвоению языка VBA Excel студентами-животноводами. Методика использует профессионально-направленный подход к компьютерной подготовке: решение задач практической деятельности по специальности. Автор предлагает блочное изучение теоретических основ языка VBA Excel и выполнения практикума по трем структурами обработки данных: по линейной структуре, по разветвленной структуре, по циклической структуре. В статье приводится пример создания макроса для вычисления значения себестоимости одного центнера молока и себестоимости одной головы приплода, рассчитываемый в молочном скотоводстве. Предложенная методика позволяет адекватно обеспечить качество процесса изучения компьютерных дисциплин студентами-животноводами.

Ключевые слова: профессионально-направленная методика

усвоения; язык VBA; Excel; макрос; блочное изучение теоретических основ; три структуры обработки данных; студенты-животноводы.

In this article we described the content of learning Excel VBA-language for students of Animal Industry. Teaching methods are based on the professional computer training orientation. Students perform tasks of professional content. The author proposes a block's study the theoretical foundations of language VBA Excel and tasks for the three data structures: for linear structure; for branched structure; for cyclic structure. The article is an example of creating a macro for calculates the cost per hundredweight of milk and the cost of a single head animal yield, which calculated in the dairy farming. These methods of learning can adequately ensure the quality of the educational process for students of Animal Industry.

Key words: computer preparation; the principle of professional orientation and expediency; programming; VBA language; Excel; macro; a block's learning of the theoretical foundations; three of structures data; student of Animal Industry.

Постановка проблеми. Комп'ютерні уміння в умовах інформатизації суспільства є одним з головних компонентів всіх видів діяльності. Час показує, що вимоги до комп'ютерної освіти постійно зростають, викладання комп'ютерних дисциплін у аграрних ВНЗ потребує постійної модифікації, а невелика кількість годин з цих дисциплін не дають змогу збільшити кількість навчального матеріалу.

На ринку програмних продуктів сьогодні існують програмні продукти, що можуть допомогти розв'язати різні технологічні задачі, які постають перед фахівцем тваринництва. Прикладами таких програм є спеціалізовані програми «Agrosoft», «UniformAgri», «АСПОК», «Вепрь». Їх використання потребує відповідних навичок та умінь. Але ці програми є платними, і в умовах існування вищих навчальних закладів сьогодні питання придбання спеціалізованих програм є складним фінансовим питанням. Вважаємо, що залучення студентів перших курсів до безпосередньої розробки міні-програм щодо виконання обчислень деяких аспектів технологічної діяльності інженера-тваринника є виходом із цієї ситуації. Все вище зазначене обумовлює напрямок дослідження – теоретичне обґрунтування, розробка та впровадження професійно-спрямованого засвоєння комп'ютерних дисциплін студентами вищих аграрних навчальних закладів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Навчанню студентів-аграріїв присвячено багато наукових досліджень. Так, у П. Г. Лузан доводить, що під-

вищення якості підготовки майбутніх фахівців-аграрників відбувається за рахунок зростання рівня їх професійної компетентності та пізнавальної самостійності [2]. Обґрунтування дидактичних умов організації контролю навчальних досягнень студентів під час вивчення спеціальних технічних дисциплін виконується у роботі А. О. Есаулова [3]. Методику розвивального навчання загальноінженерних дисциплін на засадах формування творчого технічного мислення майбутніх аграрників подано у роботі М. М. Бондаря [4]. В. В. Шусть у [5] висвітлює проблему формування професійної відповідальності майбутнього спеціаліста-аграрника. Шляхи удосконалення навчально-виробничої підготовки фахівців аграрно-інженерних спеціальностей описуються у статті В. І. Дуганець [6]. В цілому проблеми професійної підготовки фахівців аграрної галузі розкриваються С. Г. Заскастою [7].

Серед досліджень також зустрічаються роботи, що присвячені навчанню студентів-аграріїв засобами інформаційних технологій. Так у статті Ю. І. Овсієнко [8] запропоновано методику навчання студентів-аграріїв математичної статистики засобами MS Excel. Теоретичні та практичні аспекти комп'ютерної підготовки студентів вищих аграрних закладів висвітлюються у роботах [1; 9; 10; 11; 12]. Щодо застосування професійно-спрямованих задач або задач прикладного характеру під час вивчення студентами-аграріями дисциплін комп'ютерного циклу, то це питання є недостатньо розглянутим сучасними дослідниками.

Мета статті – узагальнення методики викладання та досвіду вивчення основ програмування на мові VBA Excel студентами за напрямом підготовки 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», розроблення рекомендацій щодо удосконалення їх комп'ютерної підготовки шляхом виконання професійно-спрямованих завдань.

Виклад основного матеріалу. Дисципліна «Обчислювальна техніка і програмування» для студентів за напрямом підготовки 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» згідно навчального плану вивчається на першому курсі. Метою її вивчення є формування сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок роботи на сучасній комп'ютерній техніці і використання сучасних інформаційних технологій для розв'язання різноманітних задач в практичній діяльності за фахом.

Згідно робочої програми під час вивчення елементів програмування мовою VBA студенти повинні отримати знання та уміння щодо основних структур VBA-програм, вивчити інтерфейс засобів створення та налагодження VBA-програм у EXCEL, навчитися виконувати обробку даних за лінійною структурою, обробку даних за розгалуженою структурою та обробку даних за циклічною структурою. А вивчаючи дисципліну «Обчислювальна техніка і

програмування» для студентів за напрямом підготовки 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» студенти не тільки опановують знаннями з комп'ютерної підготовки, але отримують навички та уміння вирішувати деякі професійні задачі засобами технології програмування на мові VBA Excel. Нами використовується блокова структура вивчення теоретичних основ мови VBA Excel та виконання практичних робіт, що показують технологію програмування на мові VBA Excel і можливість її використання для вирішення деяких технологічних завдань такої сфери виробництва як тваринництво.

Розглянемо питання блокової структури вивчення матеріалу. Для студентів, для яких рівень вивчення комп'ютерних технологій не є спеціальним [1], завдання навчитися програмувати за допомогою VBA Excel, як показує досвід, найчастіше є складним. І роль викладача полягає посприяти достатньому засвоєнню такої важкої теми, як програмування. Вирішальне значення в цьому відіграє представлення знань з теоретичних основ програмування і практичних умінь їх застосування. Для засвоєння технології програмування VBA Excel виділяємо наступні змістовні напрямки: 1) алгоритмізація (графічне представлення алгоритму) і його компоненти; 2) типи обчислювальних процесів; 3) робоче середовище VBA Excel: головне вікно і його елементи: рядок заголовка, рядок меню, панель інструментів, вікно екранної форми, вікно елементів керування, вікно властивостей, вікно редактора форми, вікно розміщення форми, вікно провідника проекту, вікно характеристик об'єкту; об'єкти та їх характеристики; 4) основні команди та технології роботи в VBA Excel: розробка програмного коду; змінні і константи, типи даних, область визначення, масиви; оператори мови VBA Excel; елементи управління; 5) організація різних типів обчислювальних процесів у VBA Excel (лінійний, розгалужений, циклічний), робота з масивами даних (одновимірні та двовимірні масиви).

Для оптимізації навчання і засвоєння навчального матеріалу виділено основні компоненти змісту щодо програмування у VBA Excel. «Ці компоненти можна описати через системи тверджень про їх істотні ознаки. Твердження про істотні ознаки компоненту називають структурними елементами. Повна система структурних елементів, що розкриває зміст компоненту утворює блок» [13, 33].

У блоках представлені твердження про основні компоненти. Блоки описують інструментальне середовище VBA Excel, розкривають призначення основних команд, а також основні технології роботи в VBA Excel. Порядок тверджень у блоках, що описують інструментальні вікна VBA Excel, відповідають плану: 1) основне призначення вікна; 2) вид вікна; 3) основні складові вікна; 4) команда виклику інструментального вікна.

Порядок тверджень у блоках, що описують елементи управління, відповідає плану: 1) розташування (місцезнаходження) елементу управління; 2) вид створюваного об'єкту; 3) призначення елементу управління; 4) основні властивості об'єкту; 5) основні методи об'єкту; 6) основні події об'єкту; 7) приклад програмного коду з використанням об'єкту і його характеристик. Всі компоненти навчального матеріалу пов'язані поміж собою, що дозволяє структурно подати навчальний матеріал, не порушуючи його логічної цілісності.

З метою опанування основних прийомів програмування у VBA Excel та засвоєння основних структур програм на VBA студентами за напрямом підготовки 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» передбачається виконання ними практичних робіт, що містять завдання професійного характеру. Звичайно, що при виконанні таких практичних робіт не ставиться на меті розкрити всі можливості роботи у системі VBA Excel у повному обсязі. Акцент робиться лише на основні прийоми, які можуть бути корисними при розв'язанні елементарних типових задач обробки даних та можливості VBA Excel для постановки і вирішенні задач професійного спрямування. Отже, для вивчення елементів програмування пропонуємо студентам виконання наступних задач фахового спрямування: за лінійною структурою, за розгалуженою структурою та за циклічною структурою.

Розглянемо методику виконання однієї з фахових задач на заняттях.

Постановка задачі на лінійній обчислювальній процес: створити макрос на мові VBA EXCEL для обчислення значення собівартості одного центнера молока і собівартості однієї голови приплоду, що розраховується у молочному скотарстві. Початкові дані вводити, використовуючи функцію InputBox. Передбачити виведення початкових даних до клітинок аркуша Excel, а результатів як у вікно повідомлення, так і до клітинок аркуша Excel.

Для виконання завдання описово оговорюємо порядок калькулювання продукції молочного скотарства і вводяться наступні позначення: VU – витрати на утримання основного стада; KКУ – кількість кормо днів утримання корів; SK – собівартість одного кормо дня: $SK=VU/KKU$; KK – кількість кормо днів; SO – собівартість однієї голови приплоду: $SO=KK*SK$; KP – кількість голів приплоду телят; VP – вартість приплоду: $VP=KP*SO$; PP – побічна продукція; VM – вартість молока: $VM=VU-(VP+PP)$; KM – кількість молока; SM – собівартості одного центнера молока: $SM=VM/KM$. Вхідними даними є значення змінних VU, KКУ, KK, KP, PP, KM. Результатами є значення змінних SO, SM.

Створюємо макрос: при створенні макросу sobivartist() передбачаємо, що початкові значення будуть вводитися у відповідні діалогові вікна та передбачаємо, що результати будуть виводитися як у вікно повідомлення, так і комірки «Лист1». Далі розробляємо текст макросу sobivartist(), що подано на

рис. 1. Під час виконання макросу вводяться потрібні початкові дані. Результати виконання макросу sobivartist() подано на рис. 2.

```
Sub sobivartist()
Dim VU, KКУ, SK, KK, SO, KP, VP, PP, VM, KM, SM As Variant
VU = InputBox("Введіть VU – витрати на утримання основного стада")
Range("A1").Value = "VU – витрати на утримання основного стада"
Range("B2").Value = VU
KКУ = InputBox("Введіть KКУ – кількість кормо-днів утримання корів")
Range("A3").Value = "KКУ – кількість кормо-днів утримання корів"
Range("B4").Value = KКУ
KK = InputBox("Введіть KK – кількість кормо-днів")
Range("A7").Value = "KK – кількість кормо-днів"
Range("B8").Value = KK
KP = InputBox("Введіть KP – кількість голів приплоду телят")
Range("A11").Value = "KP – кількість голів приплоду телят"
Range("B12").Value = KP
PP = InputBox("Введіть PP – побічна продукція, грн")
Range("A15").Value = "PP – побічна продукція"
Range("B16").Value = PP
KM = InputBox("Введіть KM – кількість молока, ц")
Range("A19").Value = "KM – кількість молока, ц"
Range("B20").Value = KM
SK = VU / KКУ
Range("A5").Value = "SK - собівартість одного кормо-дня"
Range("B6").Value = Round(SK, 2)
MsgBox "SK - собівартість одного кормо-дня " & Round(SK, 2) & " грн."
SO = KK * SK
Range("A9").Value = "SO – собівартість однієї голови приплоду"
Range("B10").Value = Round(SO, 2)
MsgBox "SO – собівартість однієї голови приплоду " & Round(SO, 2) & " грн."
VP = KP * SO
Range("A13").Value = "VP – вартість приплоду"
Range("B14").Value = Round(VP, 2)
MsgBox "VP – вартість приплоду " & Round(VP, 2) & " грн."
VM = VU - (VP + PP)
Range("A17").Value = "VM – вартість молока, грн"
Range("B18").Value = Round(VM, 2)
MsgBox "VM – вартість молока " & Round(VM, 2) & " грн."
SM = VM / KM
Range("A21").Value = "SM – собівартості одного центнера молока, грн."
Range("B22").Value = Round(SM, 2)
MsgBox "SM – собівартості одного центнера молока " & Round(SM, 2) & " грн."
End Sub
```

Рис. 1. Текст макросу *sobivartist()*

Рис. 1. Текст макросу *sobivartist*

Виконання студентами таких прикладів-завдань щодо організації лінійної, а також розгалуженої та циклічної структур обробки даних не визнає труднощів виконання й сприйняття матеріалу та спрощує процес отримання знань та умінь з основ програмування на мові VBA у EXCEL під час виконання завдань фахового спрямування.

Отже, запропонована методика вивчення основ програмування на мові VBA у EXCEL має блокове вивчення теорії та містить технологію виконання завдань студентами за основними трьома структурами програмування. Технологія виконання завдань є доступною і легкою для виконання, тому що містить етапи опису вхідних даних, блок-схему вирішення задачі, команди для завантаження VBA у EXCEL, команди відкриття програмного модуля, простий програмний код з поясненнями. Це дозволяє опанувати технологією програмування на мові VBA у EXCEL і показує студентам-тваринникам на можливості застосування при вирішенні завдань професійного характеру.

	A	B	C	D
1	VU – витрати на утримання основного стада			
2		1080000		
3	KKU – кількість кормо-днів утримання корів			
4		73000		
5	SK – собівартість одного кормо-дня			
6		14,79		
7	KK – кількість кормо-днів			
8		60		
9	SO – собівартість однієї голови приплоду			
10		887,67		
11	KP – кількість голів приплоду телят			
12		200		
13	VP – вартість приплоду			
14		177534,25		
15	PP – побічна продукція			
16		20000		
17	VM – вартість молока, грн.			
18		882465,75		
19	KM – кількість молока, ц			
20		5000		
21	SM – собівартості одного центнера молока, грн.			
22		176,49		

Рис. 2. Результати виконання макросу sobivartist()

Висновки. Запропонована методика професійно-спрямованого засвоєння елементів програмування мови VBA EXCEL та досвід роботи показує, що блоковий підхід щодо вивчення даного розділу програми та виконання студентами практичних робіт з організації лінійної, розгалуженої, циклічної структур обробки даних, що містять професійно-орієнтовані завдання, сприяють не тільки кращому засвоєнню програмування на реальному прикладі, а й дозволяють адекватно забезпечити якість навчально-виховного процесу.

В подальшому під час залучення студентів-тваринників до науково-дослідної діяльності планується розробка комп'ютерної бази знань тваринництва та автоматизація обробки даних на окремих ділянках тваринницького виробництва.

Список використаних джерел:

1. Логвіненко В. Г. Теоретичні основи комп'ютерної підготовки студентів вищих аграрних закладів / В. Г. Логвіненко, О. І. Зоренко // Педагогічні науки: зб. наук. праць / Сумський ДПУ ім. А. С. Макаренка – Суми, 2007. – Частина третя. – С. 253 – 260.
2. Лузан П. Г. Теоретичні і методичні основи формування навчально-пізнавальної активності студентів у вищих аграрних закладах освіти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.04 „теорія і методика професійної освіти” / П. Г. Лузан ; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2004. – 42 с.
3. Есаулов А. О. Методика контролю навчальних досягнень студентів-аграрників у процесі вивчення спеціальних технічних дисциплін : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 „теорія і методика навчання (технічні науки)” / А. О. Есаулов ; Нац. аграр. ун-т. – К., 2005. – 20 с.
4. Бондар М. М. Педагогічні умови розвивального навчання майбутніх аграрників у процесі вивчення загальноінженерних дисциплін : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 „теорія і методика професійної освіти” / М. М. Бондар ; Ін-т проф.-техн. освіти АПН України. – К., 2007. – 20 с.
5. Шусть В. В. Формування професійної відповідальності майбутніх спеціалістів у вищому аграрному навчальному закладі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 „теорія і методика професійної освіти” / В. В. Шусть ; Ін-т вищої освіти АПН України. – К., 2009. – 20 с.
6. Дуганець В. І. Удосконалення навчально-виробничої підготовки фахівців аграрно-інженерних спеціальностей / В. І. Дуганець // Проблеми інженерно-педагогічної освіти: зб. наук. праць / Укр. інж.-пед. акад. – Х., 2010.

- Вип. 26-27. – С. 58—64.
7. Заскалета С. Г. Проблема професійної підготовки фахівців аграрної галузі у педагогічній теорії і практичній діяльності вищих навчальних закладів України [Електронний ресурс] / С. Г. Заскалета // Наукові праці [Чорноморського державного університету ім. Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер. : Педагогіка. – 2011. – Т. 153, Вип. 141. – С. 44—49. – Режим доступу до журн.: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npchduped_2011_153_141_11.pdf. – Назва з екрану.
 8. Овсієнко Ю. І. Навчання студентів-аграріїв математичної статистики засобами MS Excel [Електронний ресурс] / Ю. І. Овсієнко // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2014. – № 4 (42). – Режим доступу до журн.: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1106/824#VQvflcKsXqE>. – Назва з екрану.
 9. Корнєв Р. С. Підготовка майбутніх економістів-аграрників до професійної інформаційної діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 „теорія і методика професійної освіти” / Р. С. Корнєв ; Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Т., 2006. – 20 с.
 10. Лавров Є. А. Удосконалення системи оцінки бакалаврської або магістерської роботи у вищому аграрному навчальному закладі / Є. А. Лавров, В. Г. Логвіненко // Вища освіта України: [зб. наук. праць]. – К.: Інститут вищої освіти АПН України, 2008. – Додаток 3, том III (10). – Тематичний випуск „Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору”. – С. 257 – 265.
 11. Логвіненко В. Г. Апостеріорне оцінювання як внутрішнє забезпечення якості навчально-пізнавального процесу / В. Г. Логвіненко // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди» – Додаток 1 до Вип. 31, Том II (44): – Тематичний випуск „Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору”. – К.: Гнозис, 2013. – С.429 – 436.
 12. Логвіненко В. Г. Удосконалення якості комп’ютерної підготовки студентів спеціальності «Землеустрій і кадастр» шляхом реалізації принципу професійної направленості і доцільності / В. Г. Логвіненко, С. В. Агаджанова // Вища освіта України – Додаток 4, том VI (18). – Тематичний випуск „Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору”. – К.: Гнозис, 2009. – С. 280 – 285.
 13. Каленик В. И. Интеграция идей организации процесса обучения в общеобразовательной школе. –Сумы: МКИПП «Мрия», 1992. – 164с.

References:

1. Logvinenko V.G. Theoretical bases of students' computer preparation at higher educational establishments for agriculture / V.G.Logvinenko, O.I. Zorenko // Pedagoghichni nauky: zb. nauk. pracj / Sumy State Pedagogical University nam. A.S. Makarenko — Sumy, 2007. — Chastyna tretja. — P. 253 — 260.(in Ukrainian).
2. Luzan P.H. Theoretical and methodical bases of students' learning cognitive activity development at higher educational establishments for agriculture : avtoref. dys. na здобuttia nauk. stupenia d-ra ped. nauk : spec. 13.00.04 „theory and technology of professional education” / P.H. Luzan ; In-t of Pedagogy of the Academy of Pedagogic Sciences of Ukraine. — K., 2004. — 42 p.(in Ukrainian).
3. Esaulov A.O. The method of control of study achievements of agricultural students in the process of learning of special technical subjects : avtoref. dys. na здobuttia nauk. stupenia kand. ped. nauk : spec. 13.00.02 „theory and methods of teaching (technical sciences)” / A.O. Esaulov ; National Agricultural University. — K., 2005. — 20 p.(in Ukrainian).
4. Bondar M.M. Pedagogical conditions of developing teaching of future agricultural specialists under the process of studying of general engineering disciplines : avtoref. dys. na здobuttia nauk. stupenia kand. ped. nauk : spec. 13.00.04 „theory and technology of professional education” / M.M. Bondar ; In-t prof.-techn. osvity APN Ukrajinj. — K., 2007. — 20 p.(in Ukrainian).
5. Shust V.V. The forming of professional responsibility of future specialists in higher agricultural educational establishment : avtoref. dys. na здobuttia nauk. stupenia kand. ped. nauk : spec. 13.00.04 „theory and technology of professional education” / V.V. Shust ; In-t of Higher Education of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine. — K., 2009. — 20 p.(in Ukrainian).
6. Duganets V.I. Impovement of Educational-Industrial Training of Specialists of Agrarian-Engineering Specialities / V.I. Duganets // Ploblems of engineering pedagogic education: zb. nauk. prac / Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy — Ch., 2010. — Vyp. 26-27. — С. 58—64.(in Ukrainian).
7. Zaskalyeta S. G. The problem of professional training of the agricultural sector in pedagogical theory and practice of higher education in Ukraine [online] / S. G. Zaskalyeta // Naukovi pracj [Petro Mohyla Black Sea State University Complex «Kyiv-Mohyla Academy»]. Ser. : Pedagoghika. — 2011. — T. 153, Vol. 141. — P. 44—49. — Available: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npchduped_2011_153_141_11.pdf. — Name of the screen.(in Ukrainian).
8. Ovsienko Y.I. Studies of students-agrarian of mathematical statistics by facilities of MS Excel [online] / Y. I. Ovsienko // Information technologies and Learning Tools. — 2014. — № 4 (42). — Available: <http://journal.iitta.gov.ua/>

- index.php/itlt/article/view/1106/824#.VQvfdKsXqE. — Name of the screen (in Ukrainian).
9. Korniyev R.S. The training of the future agrarian economists for professional information activity: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ped. nauk : spec. 13.00.04 „theory and technology of professional education” / R S. Korniev ; Ternopil National Pedagogic University named after Hnatuk. — T., 2006. — 20 p.(in Ukrainian).
 10. Lavrov E.A. An improvement of the estimation's system of bachelor or master's degree work is in higher agrarian educational establishment / E.A. Lavrov, V.G. Logvinenko // Higher education of Ukraine: [zb. nauk. prac]. — K.: In-t of Higher Education of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, 2008. — Supplement 3, Volum III (10). — Thematic Issue „Higher education of Ukraine in the context of integration to European educational space”. — С. 257 — 265.(in Ukrainian).
 11. Logvinenko V.G. Posteriori estimation as internal quality assurance of teaching and learning process / V. G. Logvinenko // Humanitarian Bulletin SU «Pereyaslav-Khmel'nitsky Pedagogical University by H. Skovoroda» — Supplement 1 do Vol. 31, Volum II (44): — Thematic Issue „Higher education of Ukraine in the context of integration to European educational space”. — K.: Gnosis, 2013. — P.429 — 436.(in Ukrainian).
 12. Logvinenko V.G. The improvement of quality of students' specialty «Organization of the land use and cadastre» computer preparation by realization of principle of professional orientation and expedience / V.G. Logvinenko, S.V. Agadzhanova // Higher education of Ukraine — Supplement 4, Volum VI (18). — Thematic Issue „Higher education of Ukraine in the context of integration to European educational space”. — K.: Gnosis, 2009. — С. 280 — 285.(in Ukrainian).
 13. Kalenyk V.Y. Integration ideas of organization learning process in school. — Sumy: MKYPP «Mrja», 1992. — 164p.(in Russian).

В.Г. Логвіненко, Сумської національний аграрний університет, Суми, Україна.
Професійно-направлене усвоєння VBA EXCEL студентами-животноводами.

V.G. Logvinenko, The Sumy national agricultural University Sumy, Ukraine.
The professionally-directed learning of VBA EXCEL for students of animal industry.

E-mail: lvg_2003@mail.ru

МАКСІМОВА Л.,
завідувачка
навчально-виробничої практики
комунального вищого навчального
закладу «Олександрійський
педагогічний
коледж імені В.О. Сухомлинського»
БИКОВА О.,
викладач педагогіки,
методики виховної роботи
комунального вищого навчального
закладу «Олександрійський
педагогічний коледжімені
В.О. Сухомлинського»,
м. Олександрія, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ – ВАЖЛИВА УМОВА СТАНОВЛЕННЯ НОВОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

У статті розкриті особливості використання інформаційних технологій у початковій школі, фактори, які зумовлюють їх використання, визначені способи застосування їх у навчальному процесі. Показано переваги використання інформаційних технологій для комфортності навчання кожного учня, що в свою чергу формує базу знань, умінь і навичок для навчання в середній і старшій школі. Визначені можливості використання комп'ютера у процесі викладання навчальних предметів, доведено його вплив на розвиток освітніх резервів молодшого школяра. Обґрунтовано необхідність запровадження в початкових класах інформаційних технологій, як дуже важливої умови становлення сучасної системи освіти в Україні та входження її в європейський освітній простір.

В статье раскрыты особенности использования информационных технологий в начальной школе, факторы, которые обуславливают их использование, определены способы применения в учебном процессе. Показаны преимущества использования информационных технологий для комфортности обучения каждого ученика, что в свою